

978**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 27 kwietnia 2004 r.

w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) organizację i tryb przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa, zwanego dalej „systemem kierowania”;
- 2) warunki funkcjonowania organów władzy publicznej na stanowiskach kierowania.

§ 2. 1. W skład systemu kierowania wchodzi organy władzy publicznej i kierownicy jednostek organizacyjnych, zwani dalej „organami”, które wykonują zadania związane z kierowaniem bezpieczeństwem narodowym.

2. W skład systemu kierowania wchodzi również organy dowodzenia Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych, z chwilą jego mianowania.

3. Organy uczestniczą w kierowaniu bezpieczeństwem narodowym w granicach kompetencji określonych w odrębnych przepisach, z wykorzystaniem obsługujących ich urzędów oraz niezbędnej infrastruktury.

4. Organy wykonują zadania związane z kierowaniem bezpieczeństwem narodowym, w zależności od skali zagrożenia, z wykorzystaniem stałych siedzib lub stanowisk kierowania.

§ 3. System kierowania przygotowuje się w celu zapewnienia ciągłości podejmowania decyzji i działań dla utrzymania bezpieczeństwa narodowego, w tym:

- 1) monitorowania źródeł, rodzajów, kierunków i skali zagrożeń;
- 2) zapobiegania powstawaniu zagrożeń bezpieczeństwa narodowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami;
- 3) zapobiegania skutkom zagrożeń bezpieczeństwa narodowego, a także ich usuwania;
- 4) kierowania obroną państwa.

§ 4. 1. Przygotowanie systemu kierowania obejmuje planowanie, organizowanie i realizowanie przedsięwzięć zapewniających organom wykonywanie zadań związanych z kierowaniem bezpieczeństwem narodowym w czasie pokoju w razie wewnętrznego lub zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa narodowego, w tym w razie wystąpienia działań terrorystycznych lub innych szczególnych zdarzeń, a także w czasie wojny.

2. Przedsięwzięcia, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) przygotowanie organów i obsługujących ich urzędów do funkcjonowania w systemie kierowania;
- 2) wykonywanie planów operacyjnych i programów obronnych;
- 3) przygotowanie infrastruktury umożliwiającej funkcjonowanie systemu kierowania.

3. Przedsięwzięcia, o których mowa w ust. 2, realizuje się w czasie pokoju.

4. W przygotowaniu systemu kierowania uwzględnia się również przedsięwzięcia wynikające z umów międzynarodowych, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana.

§ 5. Przygotowanie organów i obsługujących ich urzędów, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 1, realizuje się przez:

- 1) prowadzenie polityki kadrowej w zakresie obsady stanowisk służbowych zapewniających przygotowanie oraz sprawne funkcjonowanie systemu kierowania;
- 2) udział w szkoleniu obronnym prowadzonym na podstawie odrębnych przepisów.

§ 6. Warunki i tryb wykonywania planów operacyjnych i programów obronnych, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2, określają odrębne przepisy.

§ 7. Przygotowanie infrastruktury, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 3, polega na wytypowaniu istniejących lub budowie nowych obiektów budowlanych oraz wykonywaniu planów ich przystosowania i wyposażenia, umożliwiających ich wykorzystanie w razie wewnętrznego lub zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa narodowego i w czasie wojny.

§ 8. Stanowiska kierowania obejmują główne stanowiska kierowania i zapasowe stanowiska kierowania.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 732, Nr 113, poz. 984 i 985, Nr 156, poz. 1301, Nr 166, poz. 1363, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679 i 1687 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 139, poz. 1326, Nr 179, poz. 1750, Nr 210, poz. 2036 i Nr 223, poz. 2217.

§ 9. 1. Główne stanowiska kierowania przygotowuje się w stałych siedzibach organów.

2. Stosownie do potrzeb, główne stanowiska kierowania mogą być przygotowywane także w innych, niż stała siedziba organu, obiektach budowlanych będących w trwałym zarządzie tego organu lub planowanych do przydzielenia temu organowi w ramach świadczeń na rzecz obrony, zwanych dalej „zapasowymi miejscami pracy”.

§ 10. 1. Na potrzeby stanowisk kierowania wykorzystuje się obiekty budowlane ogólnego przeznaczenia, zwane dalej „obiettami budowlanymi”, oraz obiekty budowlane wyposażone w urządzenia i sprzęt, których działanie jest niezależne od ogólnodostępnej infrastruktury techniczno-użytkowej, zwane dalej „obiettami specjalnymi”.

2. W rejonie głównych stanowisk kierowania, dla Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezesa Rady Ministrów przygotowuje się stanowiska kierowania w obiektach budowlanych i obiektach specjalnych.

3. Przydział obiektów specjalnych na potrzeby stanowisk kierowania Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów, ministrów oraz centralnych organów administracji rządowej następuje na podstawie decyzji Prezesa Rady Ministrów.

§ 11. 1. Główne stanowiska kierowania przygotowuje się dla:

- 1) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezesa Rady Ministrów;
- 3) ministrów, centralnych organów administracji rządowej oraz wojewodów;
- 4) kierowników urzędów centralnych niewchodzących w skład administracji rządowej;
- 5) kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży działających pod zwierzchnictwem wojewody oraz organów administracji niezespolonej, ustalonych przez ministrów i wojewodów stosownie do kompetencji;
- 6) organów wykonawczych samorządu terytorialnego.

2. Główne stanowiska kierowania przygotowują:

- 1) minister właściwy do spraw wewnętrznych dla organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) organy, o których mowa w ust. 1 pkt 3—6.

3. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, przygotowują główne stanowiska kierowania:

- 1) w swojej stałej siedzibie;
- 2) w zapasowym miejscu pracy, którego lokalizację uzgadniają z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

4. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, przygotowują główne stanowiska kierowania:

- 1) w swojej stałej siedzibie;
- 2) w zapasowym miejscu pracy, którego lokalizację uzgadniają z właściwym wojewodą.

5. W przypadku gdy organy, o których mowa w ust. 1 pkt 3—6, nie posiadają w trwałym zarządzie obiektów odpowiednich na zapasowe miejsce pracy, składają wnioski o przydział takich obiektów, w ramach świadczeń na rzecz obrony, do właściwego wojewody, starosty, prezydenta miasta, burmistrza lub wójta.

§ 12. 1. Zapasowe stanowiska kierowania przygotowuje się dla:

- 1) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezesa Rady Ministrów;
- 3) ministrów i centralnych organów administracji rządowej, wskazanych przez Prezesa Rady Ministrów;
- 4) wojewodów.

2. Zapasowe stanowiska kierowania przygotowują:

- 1) Minister Obrony Narodowej dla organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3;
- 2) wojewodowie.

3. Usytuowanie zapasowego stanowiska kierowania wojewodowie uzgadniają z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Obrony Narodowej.

4. Wojewodowie, w ramach zapasowych stanowisk kierowania, zapewniają miejsca pracy marszałkowi województwa lub komisarzowi rządowemu powołanemu na podstawie odrębnych przepisów, a także innym organom niezbędnym w kierowaniu obroną województwa.

5. Ministrowie i centralne organy administracji rządowej, inni niż określone w ust. 1 pkt 3, oraz kierownicy urzędów centralnych niewchodzących w skład administracji rządowej, mogą — stosownie do swoich potrzeb — przygotowywać zapasowe stanowiska kierowania, których lokalizację uzgadniają z właściwym wojewodą.

§ 13. 1. Stanowiska kierowania Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów i centralnych organów administracji rządowej, wskazanych przez Prezesa Rady Ministrów, tworzą Centralne Stanowisko Kierowania Obroną Państwa.

2. Granice rejonu głównych stanowisk kierowania organów, o których mowa w ust. 1, ustala Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych uzgodniony z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 14. 1. Zapasowe stanowiska kierowania organów, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 1—3, przygotowuje się w rejonach, które w pierwszym okresie prowadzenia obrony państwa będą najmniej narażone na działanie środków walki, zwanych dalej „rejonami zapasowych stanowisk kierowania”.

2. Granice rejonów zapasowych stanowisk kierowania organów, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 1—3, ustala Prezes Rady Ministrów, na wniosek Ministra Obrony Narodowej uzgodniony z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

§ 15. Organy przygotowujące stanowiska kierowania, z zastrzeżeniem § 19 pkt 4 lit. a i § 20 pkt 3 lit. a, są obowiązane do:

- 1) przygotowania obiektów przeznaczonych na stanowiska kierowania, w tym przydzielonych w ramach świadczeń na rzecz obrony, zgodnie z wymogami określonymi w § 16;
- 2) przygotowania regulaminów i instrukcji pracy na stanowiskach kierowania;
- 3) ujęcia w planach operacyjnych zamierzeń związanych z przemieszczeniem i funkcjonowaniem na stanowiskach kierowania.

§ 16. Przygotowanie stanowiska kierowania obejmuje:

- 1) opracowanie dokumentacji związanej z przemieszczeniem i zapewnieniem warunków funkcjonowania organu na stanowisku kierowania;
- 2) utrzymywanie stanu technicznego oraz modernizację infrastruktury przez jej użytkowników w czasie pokoju;
- 3) ustalenie zasad i trybu obiegu informacji dotyczącej gotowości organu do podjęcia zadań i ich realizacji oraz zorganizowanie specjalnych, w tym utajnionych, systemów teleinformatycznych;
- 4) wyposażenie w urządzenia łączności zapewniające możliwość niezakłóconej pracy organu;
- 5) wyposażenie w urządzenia filtrowentylacyjne, źródła energii elektrycznej i cieplnej oraz ujęcia wody, których działanie jest niezależne od ogólnodostępnej infrastruktury techniczno-użytkowej;
- 6) wyposażenie w urządzenia techniczne i sanitarne oraz sprzęt biurowy i kwaterunkowy niezbędny do pracy i odpoczynku;
- 7) uodpornienie na oddziaływanie środków rozpoznania i rażenia przeciwnika, głównie przez maskowanie oraz budowę i modernizację ukryć i schronów;
- 8) zorganizowanie:
 - a) żywienia i zaopatrywania w artykuły codziennego użytku,
 - b) zabezpieczenia medycznego,

c) transportu oraz obsługi pojazdów i urządzeń technicznych,

d) zaopatrywania w paliwa i materiały eksploatacyjne,

e) osłony kontrwywiadowniczej,

f) punktów zabiegów specjalnych;

9) zorganizowanie systemu powiadamiania i alarmowania o zagrożeniu z powietrza oraz skażeniach i zakażeniach;

10) przygotowanie środków do:

a) rozwinięcia i odtwarzania systemu łączności oraz utrzymania bezpieczeństwa teleinformatycznego,

b) ochrony i obrony stanowisk kierowania, w tym przed rozpoznaniem i obezwładnianiem radioelektronicznym,

c) prowadzenia akcji ratowniczych,

d) przemieszczenia na zapasowe miejsca pracy i zapasowe stanowiska kierowania;

11) szkolenie pracowników zapewniających utrzymanie obiektów specjalnych stanowisk kierowania w gotowości do ich wykorzystania;

12) określenie świadczeń na rzecz obrony w zakresie przygotowania infrastruktury;

13) weryfikację przydziału obiektów budowlanych oraz monitorowanie należytego ich utrzymania przez kolejnych użytkowników.

§ 17. 1. Finansowanie zadań realizowanych w ramach przygotowania stanowisk kierowania należy do organów, które będą na tych stanowiskach funkcjonować, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Finansowanie zadań związanych z przygotowaniem zapasowych miejsc pracy głównych stanowisk kierowania Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów należy do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Finansowanie zadań związanych z przygotowaniem stanowisk kierowania, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 1, należy do Ministra Obrony Narodowej.

§ 18. 1. Przemieszczenie organów, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 3 i 4, na zapasowe stanowiska kierowania realizuje się na podstawie decyzji Prezesa Rady Ministrów, zgodnie z opracowanymi planami operacyjnymi, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

2. Przemieszczenie organów, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 3 i 4, na zapasowe miejsca pracy realizuje się na podstawie decyzji danego organu, zgodnie z opracowanymi planami operacyjnymi, po uprzednim powiadomieniu Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Przemieszczenie organów, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 5 i 6, na zapasowe miejsca pracy realizuje się na podstawie decyzji danego organu, zgodnie z opracowanymi planami operacyjnymi.

§ 19. W ramach przygotowywania systemu kierowania Minister Obrony Narodowej:

- 1) przygotowuje projekty zadań dla organów administracji rządowej związanych z przygotowaniem systemu kierowania;
- 2) koordynuje wykonywanie zadań związanych z przygotowaniem systemu kierowania;
- 3) uzgadnia lokalizację nowych obiektów specjalnych przeznaczonych na stanowiska kierowania, stosownie do wniosków zgłoszonych przez zainteresowane organy;
- 4) w rejonie zapasowych stanowisk kierowania:
 - a) przygotowuje stanowiska kierowania w zakresie uzgodnionym z organami, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 1—3,
 - b) sprawuje nadzór nad maskowaniem przedsięwzięć związanych z przygotowaniem zapasowych stanowisk kierowania,
 - c) zapewnia bezpośrednią ochronę i obronę rejonu, a w uzgodnieniu z Szefem Biura Ochrony Rządu, bezpośrednią ochronę określonych osób,
 - d) zapewnia, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz właściwym wojewodą, bezpieczeństwo i porządek publiczny, ochronę przeciwpożarową, prowadzenie akcji ratunkowo-ewakuacyjnych oraz ostrzeżenie i alarmowanie,
 - e) przygotowuje, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw łączności i Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, plan organizacji systemu łączności, w tym łączności specjalnej,
 - f) zapewnia warunki utrzymania obiektów specjalnych, a także ich obsługi technicznej w razie wewnętrznego lub zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa narodowego i w czasie wojny.

§ 20. W ramach przygotowywania systemu kierowania minister właściwy do spraw wewnętrznych:

- 1) opracowuje, w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej, koncepcję przygotowania i utrzymania obiektów specjalnych;
- 2) przygotowuje, w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej, plan przemieszczenia organów, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 1—3, na zapasowe stanowiska kierowania;
- 3) w rejonie głównych stanowisk kierowania:
 - a) przygotowuje stanowiska kierowania Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Mi-

nistrów, w zakresie uzgodnionym odpowiednio z Szefem Biura Bezpieczeństwa Narodowego i z Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,

- b) przygotowuje obiekty specjalne stanowisk kierowania Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów,
- c) planuje i organizuje przemieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów na zapasowe miejsca pracy,
- d) zapewnia ochronę i obronę stanowisk kierowania Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów,
- e) zapewnia bezpośrednią ochronę określonych osób,
- f) planuje i organizuje, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw łączności, specjalne systemy teleinformatyczne na potrzeby systemu kierowania oraz zapewnia ich funkcjonowanie,
- g) zapewnia utrzymanie obiektów specjalnych przeznaczonych dla Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów, ministrów oraz centralnych organów administracji rządowej w gotowości do wykorzystania, a także ich obsługę techniczną w razie wewnętrznego lub zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa narodowego i w czasie wojny,
- h) zapewnia ochronę oraz bezpieczeństwo, porządek publiczny i ochronę przeciwpożarową,
- i) zapewnia funkcjonowanie systemu ostrzegania i alarmowania oraz prowadzenie akcji ratunkowo-ewakuacyjnych.

§ 21. W ramach przygotowywania systemu kierowania minister właściwy do spraw łączności:

- 1) w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw zagranicznych i Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przygotowuje:
 - a) koncepcję organizacji systemu łączności, w tym współdziałania z systemami łączności państw sojusznicznych,
 - b) wymagania techniczno-eksploatacyjne dla urządzeń łączności wykorzystywanych na potrzeby systemu kierowania, a także standardy wyposażenia stanowisk kierowania w urządzenia łączności oraz nadzoruje ich wdrażanie poprzez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty;
- 2) zapewnia, w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, na wniosek organów, o których mowa w § 11 ust. 1, połączenie wewnętrznej sieci telekomunikacyjnej stanowisk kierowania z sieciami przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- 3) opracowuje koncepcję wykonywania i odbioru robót w zakresie łączności oraz wyłania wykonawców dokumentacji projektowej i robót w rejonach

stanowisk kierowania, a także sprawuje nadzór nad ich wykonywaniem poprzez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty.

§ 22. W ramach przygotowywania systemu kierowania minister właściwy do spraw zdrowia przygotowuje, w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, plan zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych na potrzeby Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów, ministrów oraz centralnych organów administracji rządowej i jednostek organizacyjnych zabezpieczających ich funkcjonowanie w rejonach głównych i zapasowych stanowisk kierowania.

§ 23. W ramach przygotowywania systemu kierowania minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej:

- 1) przygotowuje, na podstawie koncepcji, o której mowa w § 20 pkt 1, warunki jakim powinny odpowiadać nowo budowane obiekty specjalne i inne obiekty adaptowane na potrzeby stanowisk kierowania;
- 2) przygotowuje warunki wykonywania i odbioru robót budowlano-montażowych oraz wykonywania rozruchów mechaniczno-technologicznych;

3) planuje, w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, normy należności środków materiałowych dla organów funkcjonujących na stanowiskach kierowania, w tym gromadzenia i utrzymania rezerwy specjalnej tych środków;

4) przygotowuje, stosownie do wniosków złożonych przez zainteresowane organy, programy modernizacji i budowy obiektów specjalnych oraz przedstawia je do zatwierdzenia Radzie Ministrów.

§ 24. W ramach przygotowywania systemu kierowania Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego:

- 1) zapewnia ochronę kontrwywiadowczą oraz rozpoznanie radioelektroniczne rejonów i obiektów stanowisk kierowania organów określonych w § 11 ust. 1 pkt 1—3;
- 2) zapewnia bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych niezbędnych do wytwarzania, przetwarzania, przechowywania i przekazywania informacji niejawnych.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*